

Asia: VN/17688/2021

Työryhmän selvitysluonnos: datanhallinta-asetuksen kansallinen täytäntöönpano

Oletteko samaa mieltä datanhallinta-asetuksen sisällön kuvauksesta? Vaatiiko jokin kohta mielestänne lisää selvennystä, jotta pystytte soveltamaan datanhallinta-asetusta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa työryhmän selvitysluonnoksesta ja toteaa, että se osallistui työryhmän työskentelyyn.

Sosiaali- ja terveysministeriö on samaa mieltä datanhallinta-asetuksen sisällön kuvauksesta. Kuten selvitysluonnosta kirjoitettaessa on asiantuntijoiden kesken todettu, datanhallinta-asetus on erittäin vaikeaselkoinen kokonaisuus, mutta mielestämme selvitysluonnoksessa asetuksen sisältöä on erinomaisella tavalla pystytty avaamaan.

Oletteko samaa mieltä nykytilan arvioinneista? Miten datanhallinta-asetus vaikuttaa toimintaanne?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriö on samaa mieltä nykytilan arvioinneista ja katsoo, että datanhallinta-asetuksen vaikutukset sen toimintaan on jo asianmukaisesti otettu huomioon selvitysluonnoksessa.

Vapaamuotoiset huomiot selvityksestä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ottaen huomioon, että datanhallinta-asetus on erittäin vaikeaselkoinen kokonaisuus, sen täytäntöönpanoon tulee kiinnittää sekä keskitetysti että hallinnonalakohtaisesti erityistä huomiota.

Keskitetystä toimipisteestä vastaava viranomainen

Sosiaali- ja terveysministeriö on samaa mieltä arviosta, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämä avoindata.fi-sivusto olisi lähimpänä sellaista katalogimaista ratkaisua, mitä datanhallinta-asetus edellyttää vähimmäisvaatimuksena. Voidaankin arvioida, että avoindata.fi-palvelun tekninen alusta olisi hyödynnettävissä datanhallinta-asetuksessa tarkoitetun keskitetyn tietopisteen tuottamiseksi. Samoin ministeriö on samaa mieltä, että uudelleenkäyttöä koskevia lupia voitaisiin myös käsitellä alakohtaisissa tietopisteissä, kuten esimerkiksi Findatassa tai organisaatiokohtaisissa palveluissa, eikä keskitetysti kansallisen keskitetyn tietopisteen ylläpitäjän toimesta. Tämä on erityisesti mahdollista tulevia data-avaruuksia säätelevien EU-asetusten puitteissa.

Toimivaltaiset elimet

Sosiaali- ja terveysministeriö on samaa mieltä, että koska Suomessa on jo useampi viranomainen, ei liene perusteltua nimetä vain yhtä toimivaltaista elintä. Alakohtaiset toimivaltaiset elimet on tarkoituksenmukaista säilyttää. Esimerkiksi sosiaali- ja terveystietojen osalta tarkoituksenmukaista on pysyttää Tietolupaviranomaisen (Findata) rooli. Näin on etenkin, kun parhaillaan on neuvoteltavana EU:n terveysdata-avaruutta koskeva ehdotus, joka tulee erityissääntelynä tarkentamaan datanhallinta-asetusta. Alakohtaisten toimivaltaisten elinten lisäksi on kuitenkin nimettävä yleisempi toimivaltainen elin, joka kattaa muut sektorit. Yleisen toimivaltaisen elimen osalta tarkoituksenmukaista on rakentaa nykyisten tehtävien päälle. Ministeriön arvion mukaan tämän perusteella toimivaltainen elin voisi olla Digi- ja väestötietovirasto tai Tilastokeskus. Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy arvioon, että Tilastokeskus olisi soveltuvin ylläpitämään datanhallinta-asetuksessa tarkoitettua tukitoimintoa, joka merkitsisi datanhallinta-asetuksen vähimmäisvaatimusten mukaan neuvontaa toisille viranomaisille, jotka aikovat asettaa dataa saataville datanhallinta-asetuksen mukaisesti.

Lopuksi sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy selvitysluonnoksessa olleisiin arvioihin Data-altruismiorganisaatioista, toimivaltaisesta viranomaisesta ja seuraamuslajeista sekä kansallisesta liikkumavarasta.

Niemi Veli-Mikko
Sosiaali- ja terveysministeriö

Äyräs-Blumberg Outi
Sosiaali- ja terveysministeriö